mající práva rekursního a postavení strany v řízení adm., není pak ovšem ani legitimováno podati stížnost proti konečnému rozhodnutí správního úřadu k nss-u, poněvadž právo přísluší toliko tomu, kdo v řízení správním jako strana podle zák. vystupovati mohl. Legitimaci před nss-em nemůže pak založiti ani okolnost, že žal. úřad věcně rozhodl o podaném odvolání, ačkoliv společenstvu právo rekursu nepříslušelo, neboť nss zkoumá legitimaci ke stížnosti samostatně a nemůže jeho rozhodování býti prejudikováno opačným názorem úřadu o postavení strany.

Č. 10.881.

Stavební právo (Čechy): * Dohoda uzavřená v řízení o povolení stavby a určení stavební čáry mezi obcí a stavebníkem o bezplatném postoupení části stavebního pozemku pro účely veřejného prostranství podle §§ 22 a násl. čes. stav. řádu je závazná i pro budoucí nabyvatele tohoto pozemku i tehdy, když nebyla zapsána do pozemkových knih a když pozemku, jehož se dohoda týče, bylo nabyto příklepem ve veřejné dražbě.

(Nález ze dne 24. listopadu 1933 č. 18.088.)

Věc: Anna M. v J. (adv. Dr. Vladimír Salač z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací o postoupení pozemku pro ulici.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podle protokolu z 12. června 1896, sepsaného při komisi, konané o žádosti Františka Št. v J. za povolení ke stavbě obytného domu na parc. č. . . ., prohlásil stavebník František Št., že z parc. té bezplatně věnuje obci pozemek pro ulici. Toto prohlášení pojato bylo také do stav. konsensu měst. úřadu v J. z 1. července 1896 a poznamenáno, že vzhledem k tomuto prohlášení dotčený pozemek pro ulici ihned se přejímá do vlastnictví městské obce. — V roce 1917 stala se na základě příklepu vlastnicí svrchu uvedené reality st-lka Anna M. Proti této podala měst. obec J. žalobu, kterou domáhala se toho, aby st-lka vydala obci prohlášení, způsobilé ke knihovnímu převodu svrchu uvedené části jejího pozemku do vlastnictví obce. Nejvyšší soud v Brně usnesením z 10. října 1928 žalobu odmítl pro nepřípustnost pořadu práva, a to v podstatě proto, že nárok uplatňovaý obcí jest veřejnoprávní povahy. — Obec J. obrátila se pak na zem. úřad v Praze se žádostí, aby ve smyslu § 25 stav. řádu rozhodl, že st-lka Anna M. je povinna bezplatně postoupiti obci onen pozemek.

O této žádosti rozhodl zem. úřad v Praze výměrem z 2. prosince 1930 tím způsobem, že uznal st-lku za povinnu odstoupiti obci J. zdarma pozemek z parc. č. . . ., spadající do ulice . . . tak, jak se stavebník a předchozí majitel František Št. při komisi z 12. června 1896 zavázal, kterýžto závazek byl pojat do stavebního povolení a nabyl moci práva.

Proti tomuto rozhodnutí podala st-lka Anna M. odvolání, ve kterém namítala, že nemůže býti vázána prohlášením dřívějšího majitele pozemku o postoupení části jeho obci, poněvadž celé této nemovitosti na-

byla příklepem v řízení dražebním, ve kterém obec neuplatnila svůj nárok na část zmíněné parcely, a poněvadž musí býti chráněna ve své důvěře v knihy veřejné, do nichž nebyl pojat závazek dřívějšího majitele nemovitosti vůči obci.

Min. prací nař. rozhodnutím zamítlo odvolání st-lky, a to v podstatě proto, »že dohoda, uzavřená s předchůdcem st-lky Františkem Št., byvši pojata do stav. protokolu a stav. povolení, stala se smlouvou závaznou i pro obor veřejného práva; závazky z této smlouvy přecházejí na st-lku jako právní nástupkyni stavebníka Fr. Št. Pro posouzení věci není směrodatným, byla-li st-lka nucena plochu, na ulici připadající, v dražebním řízení zaplatiti a nabýti, že jí po 13 let nepřetržitě a nerušeně užívala, měla ji v držení a platila z ní daně, neboť pro splnění jejího veřejnoprávního závazku vůči obci jest nerozhodno, jakým soukromoprávním aktem nabyla plochy, která má do veřejného statku zdarma býti postoupena. Bylo věcí st-lky, aby se před nabytím parcely přesvědčila o veřejnoprávních břemenech, váznoucích na parcele, a aby tak chránila své zájmy. Neučinila-li tak, musí nésti důsledky tohoto svého opomenutí, neboť obec nebyla povinna, aby nárok na část parcely v dražebním řízení uplatňovala, stejně jako nebyla povinna provésti vklad knihovní ohledně postupu části pozemku st-lky do veřejného statku. I bez tohoto vkladu přešel na st-lku veřejnoprávní závazek, plynoucí obci z dohody, uzavřené s předchůdcem st-lky Františkem Št.«

O stížnosti Anny M. do tohoto rozhodnutí podané, v níž se namítá, že rozhodnutí min. je v rozporu s ustanoveními exekučního řádu (§ 170 č. 5), knihovního zákona (§ 71) a o. z. o., uvážil nss takto:

Povinnosti, zakládající se na ustanovení stav. řádu, nejsou povinnostmi ryze osobními, nýbrž postihují každého, kdo se nabytím vlastnictví k určitému pozemku octne v téže právní a skutkové situaci, ze které vyplynula povinnost osoby původně zavázané. Stejně také práva a povinnosti, plynoucí z úředního aktu stav. úřadů (parcelační povolení, určení stav. čáry, stav. povolení), nejsou vázána jen na osobu, pro kterou původně dotčený akt stav. úřadu byl vydán, nýbrž mají povahu absolutní v tom smyslu, že povinností a práv z nich vycházejících stává se účasten každý, kdo nabyl vlastnictví k objektu, jehož akt se týče. Stejně jest tomu v případech, kde stav. řád připouští, aby ohledně plnění určité povinnosti, zakládající se na předpisech stav. řádu, byla uzavřena dohoda mezi stranami, neboť dohoda taková, jsouc surrogátem úředního rozhodnutí, opravňuje a váže nejen strany, které ji uzavřely, nýbrž účinky svými postihuje i osoby, které v relaci k určitému pozemku vstoupí na místo osob původně oprávněných neb zavázaných.

V daném případě není sporu o tom, že mezi dřívějším držitelem pozemku č. kat.... Františkem Št. a mezi obcí uzavřena byla dohoda, kterou František Št. se zavázal, že z řečeného pozemku postoupí obci plochu potřebnou pro zřízení ulice c d zdarma. Že taková dohoda jest přípustna a pro strany závazna, plyne jasně z ustanovení § 25 stav. řádu, který připouští uzavření dohody stran povinnosti vlastníka stav. pozemku k postoupení určité části jeho pro účely veřejného prostranství. Dohoda taková, nahražujíc výrok kompetentního úřadu, působí

stejně jako tento výrok nejen proti vlastníku, jenž dohodu uzavřel, ale vzhledem k absolutní své povaze i proti každému pozdějšímu nabyvateli dotyčného pozemku, a to bez ohledu na to, jak tento pozemku toho nabyl, zejména, zda získal jej cestou dobrovolné koupě, či ve veřejné dražbě. Poněvadž dotyčná povinnost vyplývá z úředního aktu, resp. z dohody jej zastupující, a ze skutečnosti, že určitá osoba stala se vlastníkem pozemku, ohledně něhož dohoda byla uzavřena, není požadavkem jejího trvání, aby povinnost ona byla zapsána do knih. Bezdůvodné jsou proto námitky, které st-lka čerpá z ustanovení exek. řádu, knih. zák. a o. z. o., když nepopírá, že stala se vlastnicí pozemku, ohledně něhož dřívější majitel se zavazuje postoupiti určitou plochu pro účely uliční, a když povinnost dřívějším majitelem pozemku převzatá dosud splněna nebyla.

Č. 10.882.

Samospráva obecní. — Církevní věci. — Školství (Slovensko): I. Rozhodovati o odvolání poplatníka z usnesení obce o obecním rozpočtu přísluší okr. a zem. výboru, třebas jde o úhradu schodku rozpočtu církevní školy a o náklad na základě patronátní povinnosti vůči řím.-kat. církvi. — II. Ustanovení § 36 zák. čl. XXXVIII: 1868 pozbylo účinnosti předpisem § 4 zák. č. 77/1927 Sb.

(Nález ze dne 24. listopadu 1933 č. 18.159.)

Věc: Obec T. (adv. Dr. J. Ďurčanský z Bratihlavy) a Alexandr a Josef L. v D. (adv. Dr. Emil Weisz z Nov. Zámků) proti zemskému výboru v Bratislavě o rozpočet obce T. na rok 1930.

Výrok: Ke stížnosti obce T. zrušuje se nař. rozhodnutí, pokud jím byli Alexander a Josef L. osvobozeni od společného placení na náklad řím.-kat. školy v T., pro nezákonnost. Stížnost Alexandra a Josefa L. se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: V obecním rozpočtu obce T. na rok 1930 byly v potřebě zařaděny položka 64.707 Kč na »schodek řím.-kat. školního rozpočtu« (rubr. XIV, pol. 4) a položka 8.016 Kč 40 h na »patronátní povinnosti vůči řím.-kat. církvi (rubr. XVIII, pol. 1). Proti zařadění těchto položek do rozpočtu podali Alexander a Josef L. jako poplatníci obce T. odvolání, v němž poukazovali na to, že uvedené položky zvyšují rozpočtový schodek, jenž má býti kryt přirážkami k státním daním, které i je postihnou, ač svým nákladem udržují školu v D. (v obci T.) a řím.-kat. faru v D. jako její patroni. Když okr. výbor v Nových Zámcích toto odvolání zamítl, podali A. a J. L. další odvolání k zem. výboru, v němž dovozovali svůj nárok na vyloučení položky na školní rozpočet z ustanovení § 36 zák. čl. XXXVIII:1868, a nárok na vyloučení položky na patronátní povinnosti tvrzením, že patronem řím.-kat. církve v T. je arcibiskup, jenž má nésti veškerá patronátní břemena, k nimž st-lé jsou tím méně povinni přispívati, že jako patroni vydržují řím.-kat. faru v D.